

Høring – forvaltningsstandarder for begrepsbeskrivelser

Høringen

På vegne av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) forvalter Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) Referansekatalogen for anbefalte og obligatoriske IT-standarder i offentlig sektor. Se <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/standarder> for informasjon.

Deres virksomhet er antatt å være interessert ved endringer i katalogen og følgelig høringsinstans.

Denne høringen omfatter følgende to høringsnotater:

1. "Høringsnotat med forslag til revidert Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser": Notatet inneholder bl.a. kort beskrivelse av bakgrunn og behov for å revidere "Standard for begrepsbeskrivelser" utgitt mai 2012, forslag til endringene, kort redegjørelse for konsekvenser av foreslåtte endringer, samt forslag til den reviderte versjonen av standarden. Den foreslåtte reviderte versjonen, med ev. justeringer som følger av denne høringen, foreslås fortsatt å være en anbefalt forvaltningsstandard i Referansekatalogen, gjeldende fra og med 1.1.2019.
2. "Høringsnotat med forslag til Forvaltningsstandarder for maskinell tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser". Notatet inneholder bl.a. beskrivelse av behov for standarder som stiller krav til maskinell tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser, utredning av aktuelle internasjonale standarder, kort redegjørelse for konsekvenser av foreslåtte valg, samt forslag til to konkrete forvaltningsstandarder for å dekke behovet. De to foreslåtte standardene, med ev. justeringer som følger av denne høringen, foreslås inkludert i Referansekatalogen som anbefalte forvaltningsstandarder, gjeldende fra og med 1.1.2019.

Alt underlag til høringen er vedlagt.

Høringsuttalelser oversendes postmottak@difi.no innen 19. oktober 2018.

Merk forsendelsen med saksnummer 18/00821. Send gjerne kopi til standard@difi.no

Difi standardiseringssekretariat og Standardiseringsrådet vil videre behandle forslag og høringsuttalelser i desember 2018. Standardene vil bli publisert i Referansekatalogen i løpet av januar 2019.

Høringsseminar

Det er planlagt et høringsseminar tirsdag den 25. september 2018. På høringsseminaret vil forslagene bli presentert og det vil være anledning til avklarende spørsmål. Se <https://www.difi.no/kurs/2018/08/horingsseminar-forvaltningsstandarder-begrepsbeskrivelser> for programmet og påmelding til høringsseminaret.

Bruksområdet "Begrepsanalyse og definisjonsarbeid" i Referansekatalogen

Denne høringen berører bruksområdet "Begrepsanalyse og definisjonsarbeid"¹ i Referansekatalogen.

Bruksområdet inneholder standarder som stiller krav til beskrivelse/dokumentasjon av begreper og begrepssamlinger, og organisering og praktisk gjennomføring av terminologiarbeid/begrepsarbeid i offentlig sektor.

¹ <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/standarder/referansekatalogen/begrepsanalyse-og-definisjonsarbeid>

Målgruppen er alle som arbeider med terminologi, fagspråk og begrepsbeskrivelser i offentlig sektor, samt leverandører av metode-, prosess- og verktøystøtte i begrepsarbeid.

Bruksområdet inneholder følgende standarder, inkludert endringene som er foreslått i denne høringen:

- **Termlosen:**
 - *Krav:* Anbefalt.
 - *Beskrivelse:* Termlosen² utgis og forvaltes av Språkrådet. Termlosen gir en kort innføring i begrepsanalyse og terminologiarbeid. Den gir blant annet råd om organisering og praktisk gjennomføring av terminologiarbeid, hvordan man skriver gode definisjoner, og hvordan termlister skal bygges opp (metodisk identifisering og strukturering).
 - *Status:* Anbefalingen er gjeldende. Den ble første gang innført i oktober 2012.
 - *Veileder:* Det anses ikke nødvendig med en egen veileder for denne standarden.
- **Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser** versjon 2.0:
 - *Krav:* Anbefalt.
 - *Beskrivelse:* Versjon 2.0 er den foreslåtte reviderte versjonen av *Standard for begrepsbeskrivelser* fra mai 2012³, se høringsnotat nr. 1 nevnt ovenfor under Høringen. Standarden beskriver hvilke elementer som skal og bør tas med, når offentlige virksomheter dokumenterer/beskriver sine begreper og begrepssamlinger.
 - *Status:* Anbefalingen er gjeldende. Den ble første gang innført i mai 2012. Vi foreslår at den reviderte versjonen, med ev. justeringer som følger av denne høringen, skal være gjeldende fra og med 1.1.2019.
 - *Veileder:* Det er utarbeidet en veileder for bruk av denne standarden (se den foreløpige versjonen av veilederen, som er vedlagt denne høringen som et støttedokument).
- **Forvaltningsstandarder for maskinell tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser:**
 - *Krav:* Anbefalt.
 - *Beskrivelse:* SKOS-NO-AP versjon 1.0 og TBX-NO-AP versjon 1.0 er de to nye forvaltningsstandardene som med denne høringen foreslås inkludert i dette bruksområdet i Referanse katalogen, se høringsnotat nr. 2 ovenfor under Høringen. Standardene spesifiserer hvordan begrepsbeskrivelser utformet i henhold til Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser versjon 2.0 (se ovenfor), gjøres tilgjengelig i maskinlesbare formater i henhold til SKOS fra W3C hhv. TBX fra ISO.
 - *Status:* Vi foreslår at anbefalingene skal være gjeldende fra og med 1.1.2019.
 - *Veileder:* Det anses ikke nødvendig å utarbeide veiledere til disse to standardene, ettersom de inneholder komplette eksempler på hvordan standardene anvendes.
- **Standard for begrepskoordinering:**
 - *Krav:* Anbefalt.
 - *Beskrivelse:* Standarden⁴ beskriver en prosess for å koordinere begrepsbruk innen offentlig sektor. Standarden gir en veiledning for de ulike fasene i prosessen, og dermed en felles ramme for etater som skal arbeide sammen.
 - *Status:* Anbefalingen er gjeldende. Den ble innført første gang i februar 2013.
 - *Veileder:* Det anses ikke nødvendig med egen veileder for denne standarden.

Knut Bjørgaas
Avdelingsdirektør
Digital strategi og samordning

Rune Karlsen
seniorrådgiver
Standardiseringssekretariatet

² <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/standarder/standarder/termlosen>

³ <https://www.difi.no/sites/difino/files/2012-05-13-mal-begrepsbeskrivelser-1-0-1-.pdf>

⁴ <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/standarder/standarder/standard-begrepskoordinering>

Vedlegg:

1. Høringsnotat med forslag til revidert Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser
2. Høringsnotat med forslag til Forvaltningsstandarder for maskinell tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser
3. Støttedokument - Veileder for bruk av Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser
4. Mottakerliste